

Definition av gruppboende och serviceboende enligt § 9.9 LSS samt eget boende vid resursfördelning av det prestationsrelaterade anslaget för personkrets 1 och 2 enligt § 1 LSS

För tilldelning av grundskabloner till permanent boende i gruppboende, serviceboende och eget boende har följande definition arbetats fram för respektive grundskablon. Definitionerna utgår från SOSFS 2002:9 samt Socialstyrelsens rättssammanställning "Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS – Stöd för rättstillämpning och handläggning" 2003.

Grundskablonerna har tagits fram i syfte att stimulera olika boendeformer i staden och en av bedömningskansliets uppgifter är att definiera respektive boendeenhet för resursfördelningen. Däremot är det stadsdelsnämnderna själva som bestämmer hur de organiserar sin verksamhet.

HYRESFÖRHÅLLET

Trots påtagliga likheter med ordinärt boende kan boende i bostad med särskild service, gruppboende och serviceboende knappast jämföras med ett vanligt hyresförhållande (JO 1993/94 s. 329). Eftersom ett beslut om insats enligt LSS är en förutsättning för att få en bostad med särskild service, kan den enskilde inte använda sin lägenhet för byte.

Stadsdelsförvaltningen förmedlar bostaden i "bostad med särskild service" kombinerat med stöd i boendet och bostäderna förmedlas med ett andrahandskontrakt. Därmed är det ej förenligt att bevilja insatsen "bostad med särskild service" enligt LSS till personer som har ett eget hyreskontrakt alternativt köpt bostadsrätt. Se vidare under rubriken "Eget boende".

GRUPPBOSTAD

Gruppboendet är ett bostadsalternativ för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig. Syftet med gruppboende är att vuxna personer med funktionsnedsättning som inte klarar eget boende eller boende i serviceboende ändå ska ha möjlighet att lämna föräldrahemmet och skapa sig ett eget hem. Gruppboendet beskrivs i lagens förarbeten som ett litet antal lägenheter som är grupperade kring gemensamma utrymmen, där service och omvårdnad kan ges alla tider på dygnet. De gemensamma utrymmena bör placeras så att

de kan fungera som den samlande punkten för de boende. De bör ligga i nära eller direkt anslutning till de enskilda lägenheterna och vara lätta att nå. Ytorna bör vara så dimensionerade att alla som bor i gruppbestaden kan delta samtidigt i olika aktiviteter.

Antalet boende i gruppbestad bör vara litet. Enligt Socialstyrelsens mening bör det i regel endast vara tre till fem personer som bor i bestaden. Ytterligare någon boende bör kunna accepteras men endast under förutsättning att samtliga personer som bor i gruppbestaden tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Huvudregeln är tre till fem personer i gruppbestad dock undantagsvis sex personer. Idag är variationen stor när det gäller utformningen av gruppbestäder, vilket innebär att en del gruppbestäder eller delar av dem i fortsättningen kommer att definieras som servicebestäder. Det beror på att lägenheterna inte ligger i gemensamhetsutrymmets direkta närhet eller att antalet personer i den sammanhållna enheten är fler än sex – principen om den lilla gruppen går förlorad i stora enheter

Exempel 1: En sammanhållen enhet med fler än sex lägenheter är att betrakta som servicebestad. Att enheten betraktas som servicebestad beror på att det inom begreppet servicebestad ryms flera olika typer av bestäder och att antalet personer kan vara fler än i gruppbestad.

Exempel 2: En sammanhållen enhet med fem lägenheter samt en lägenhet som ligger exempelvis två portar bort definieras enligt följande: de fem lägenheter som ligger i den sammanhållna enheten betraktas som gruppbestad och den friliggande är att betrakta som servicebestad.

SERVICEBESTAD

En servicebestad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service och fast anställd personal. Lägenheterna är ofta anpassade efter den enskildes behov och ligger vanligtvis samlade i samma hus eller kringliggande hus. Serviceboende är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppbestad. I servicebestad kan antalet personer/lägenheter med koppling till samma personalgrupp och gemensamhetslokal vara upp till cirka 15 lägenheter. Antalet boende bör dock vara så begränsat att serviceboendet integreras i bostadsområdet och en institutionell boendemiljö undviks. För att boendet i möjligaste mån skall vara som ”en bestad som andras” och inte ha en institutionell prägel bör även samlokalisering med andra bestäder med särskild service undvikas.

GEMENSAMHETSUTRYMMEN I BESTAD MED SÄRSKILD SERVICE

Insatsen bestad med särskild service ger personen tillgång till en gemensamhetslokal. Samvaron och användandet av gemensamhetslokalema måste utgå från de enskilda personernas behov av gemenskap. Gruppbestadens gemensamhetslokaler bör vara till för dem som bor i gruppbestaden och tjänstgörande personal, och bör endast kunna nyttjas av andra på de boendes villkor.

LSS-bostäder, gruppbostad och servicebostad, måste ha en koppling till ett gemensamhetsutrymme annars ingen LSS-bostad. Gemensamhetsutrymmena skall vara tillgängliga för de boende. I servicebostaden kan "öppettider" av gemensamhetsutrymmena tillämpas.

EGET BOENDE

För personer med funktionsnedsättning som omfattas av personkrets 1 eller 2 som bor i eget boende kan en grundschablon för eget boende tilldelas stadsdelen om kriterierna för det uppnås. Med eget boende avses fullvärdig lägenhet med eget kontrakt, inte inneboende hos förälder eller anhörig. Med hänvisning till KF:s principbeslut ska eget boende där stödinsatser ges, ses som ett alternativ till gruppbostad och servicebostad eller som en möjlighet att flytta hemifrån. Eget boende kan också vara "annan särskilt anpassad bostad för vuxna", träningslägenhet eller försökslägenhet.

Grundschablon utges för vuxna personer i eget boende som har stöd i form av personlig assistans enligt LSS/SoL (inte LASS), boendestöd enligt SoL i en omfattning av minst tre timmar per vecka.